

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 92. — ŠTEV. 92.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, SATURDAY, APRIL 19, 1930. — SOBOTA, 19. APRILA 1930

TELEFON: CHELSEA 3878
VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

NAD STO OSEB ZGORELO V ROMUNSKI CERKVI

REŠITI SE NISO MOGLI, KER SO SE VSA CERVENA VRATA NAZNOTROJ ODPIRALA

Velike ljudi, ki so slišali kričanje svojih sorodnikov, je zblaznilo. — Cerkev je bila lesena, vas pa ni imela požarne brambe. — Rešile so se samo tri osebe. — Izmed petsto vaščancev jih 144 pogrešajo.

BUKAREST, Romunsko, 18. aprila. V mali leseni cerkvi v vasi Gaesti je izbruhnil požar, ko so fari praznovali svečanosti velikega petka po pravoslavnem obredu.

Štirinštideset oseb je zgorelo oziroma jih je bilo do smrti poteptanih.

Cerkev je bila vsa okrašena s papirnatimi venci in cvetlicami.

Vsled nepravilno postavljenih sveče se je papirnat venec unel, in par trenutkov nato je bila vsa cerkev v plamenih.

Ljudje so začeli dreti preti izhodom, ker so se pa vsa cerkvena vrata odpirala naznotraj mesta nazunaj, je ljudska množica izhode še bolj zabolikalna.

Vasica je imela petsto prebivalcev, 144 jih je zgorelo oziroma jih je bilo do smrti pon. andranici, dosti vaščanov, ki so se nahajali izven cerkve je pa znoredlo, ko so slišali obupne klice svojih priateljev oziroma sorodnikov ter jim niso mogli pomagati.

V vasi ni bilo nobene priprave za gašenje in nobenih ognjegascov.

Cerkev je gorela kot lesena škatlja.

Vladala je taka vročina, da se ni mogel pogorišči nikče približati.

PRISELJEVANJE MEHANIKOV BO DOVOLJENO

Nova postava bi deloma odpravila določbe priposta kontraktnih delavcev v Združene države.

WASHINGTON, D. C., 18. aprila. — Senat je sprejel včeraj predlog reprezentanta Metcalfa iz Rhode Island, ki dolgača, da bi se smeli priseliti v Ameriko delavci, ki znamo pravljati dela, katerih niso takojšnji delavci več.

Glede takih delavcev so tukajšnji predstavniki večkrat v veliki zadrgi, ker jih začrta prizadeleni poštne stave ne morejo dostati iz Evrope oziroma iz drugih krajev.

Ce bo postava radi v poslanski zbornosti sprejeta, bo odpravila oziroma omilila določbe, glede dobitvanja kontraktnih delavcev v Združene države.

Predlog je v popolnem soglasju s prizadelenimi delavskim tajnikom Davisom.

V predlogu je dejano, koliko takih delavcev se sme priseliti. Pravilno, da morajo ostati kvote neizpremenjene, dočim uživajo izvenbeni delavci prednost. Priseliti se jih bo smelo toliko, kolikor jih bodo potrebovali tukajšnji podjetniki.

Razen izvenbanih delavcev se bo smela iz vsake kvotne deleže priseliti tudi dva pasnika oziroma ekskluzivna uradnica.

GANDHIJA BODO ZAPRILI

Kakor hitro bo London čul poročilo Simonove komisije, bo najbrž aretiran Mahatma Gandhi, kot glavni povzročitelj sedanjih nemirov.

LONDON, Anglia, 18. aprila. — V dveh tednih bo najbrž objavljeno poročilo Simonove komisije, in angleška vlada bo nato vprizorila energetne korake, da zatre nemur priseliti v Ameriko delavci, ki znamo pravljati dela, katerih niso takojšnji delavci več.

Glede takih delavcev so tukajšnji predstavniki večkrat v veliki zadrgi, ker jih začrta prizadeleni poštne stave ne morejo dostati iz Evrope oziroma iz drugih krajev.

Ce bo postava radi v poslanski zbornosti sprejeta, bo odpravila oziroma omilila določbe, glede dobitvanja kontraktnih delavcev v Združene države.

Predlog je v popolnem soglasju s prizadelenimi delavskim tajnikom Davisom.

V predlogu je dejano, koliko takih delavcev se sme priseliti. Pravilno, da morajo ostati kvote neizpremenjene, dočim uživajo izvenbeni delavci prednost. Priseliti se jih bo smelo toliko, kolikor jih bodo potrebovali tukajšnji podjetniki.

Razen izvenbanih delavcev se bo smela iz vsake kvotne deleže priseliti tudi dva pasnika oziroma ekskluzivna uradnica.

MEHISKI GENERAL UBIT

MEXICO CITY, Mehika, 18. aprila. — General Jesus Gutierrez Casalec so ubili banditi, ki so napadli neki potniški bus, na katerem se je vozil iz mesta Celaya v armadno tabornico v Sarrabia. Več drugin potnikov je bilo opropanih, a so smeli pozneje nadaljevati svojo pot.

LONDONSKA POGODBA V SENATU

Senator Borah se bo najbrž zavzel za odobrenje, v splošnem bo pa natele pogodba na veliko opozicijo.

WASHINGTON, D. C., 18. aprila. — Predsednik Hoover se je posvetoval včeraj z razplini vodilnim članom ameriškega senata glede odobrenja pogodbe, ki je bila sklenjena med zastopniki Združenih držav, Japonske in Anglie.

Senator Borah, predsednik odbora za zunanje zadeve, se bo najbrž zavzel za odobrenje, dočim bodo proti pogodbi nastopili razni ugledni republikanski senatorji.

Senata bo predložena prvega maja.

Senator Hale, ki je predsednik senatnega odbora za mornariške zadeve, je izjavil, da bodo posebno one določbe v pogodbi, ki se tičejo gradive križark, naleteli na odločen edoper.

Ameriška delegacija je obljubila, da bodo Združene države zgradile z določbo leta 1935 le petnajst lahkih križark z osempličnimi topovi.

Konferenca s Hooverjem je trajala več ur, in kot vse kaže, se nista vodilni republikanci ne morejo sporazumi gledate, ter kožljivili predlog.

33 ZASTRUPLJENIH V NEW YORKU

Tri in trideset uslužencev, med katerimi so bile bolniški strežnici, ambulančni vozniki in drugi uslužence v bolnišnicah za pohabljence v New Yorku, je zboleli na toksinsko zastrupljenju, potem ko so jedli pokvarjeni pač, kot je objavil zdravstveni komisar Wynne. Uradniki zdravstvenega departmента preskušajo pekarno, kjer so kupljiv pokvarjeni pač. O slučaju ni bilo mogoče izvedeti ničesar podrobnega.

POMANJKANJE RIB V HAVANI

HAVANA, Cuba, 18. aprila. — Pomanjanje rib v preti Havani, že ne bo uravnanata stavka posadki tri in trideset ribičkih čolnov. Člani posadki ne marajo odrinuti na morje, ker nočejo lastniki čolnov pristati v njih zahteve glede višjih plač. Ribici zahtevajo povprečno ceno sedmih centov za funt, brez ozira na velikost. Dosedanja pritožbina je znašala po dva centa za majhne ribe ter sedem centov za velike rabe.

William pravi, da ničesar ne ve o tem, Katarina pa zatrjuje, da mu bo pri obravnavi osvežila spomin.

KRATEK PROCES JE NAPRAVILA

Ubila je svojega moža ter povedala to odvetniku. — Ker je dvomil, je izginila ter nikdo ne ve, kje se nahaja.

CHICAGO, III., 18. aprila. — Včeraj je policija v Irving Park poslušala pritožbo Mrs. Belle Chenoveth, da jo skuši njen mož umoriti.

Policija pa ni storila ničesar glede teh ovad, kajti Chenoveth jih je povedala, da je njegova žena bolna ter jo prosil, naj bodo potrebiti z njim.

Pred dvema tednoma pa je Mrs. Chenoveth zapustila dom ter preje ototožila svojega moža, da jo je skušal zastrupiti s čajem.

Včeraj pa se je je zopet prikazalo, ter ostala doma le malo časa, nakar je odšla v urad ovetnika Fr. Zaleskega.

Ravnokar sem ubila svojega moža, — je izjavila odvetniku. — Ce ne vrjameno, pa pojrite, in poglejte. Tukaj so ključi.

Odšla je iz urada ter izginila.

Zaleski je pomislil na dogodek še včeraj. Z oddelkom policije je odšel na dom Chenoveth te našel moža mrtvega. Žena ga je trikrat ustrelila.

Mrs. Chenoveth pa je izginila in danes je niso našli.

TEŽAVE MLADEGA BOGATINA

Milijonar, ki se je poročil s služkinjo svoje matere, ima na vratu tožbo za dvesto petdeset tisoč dolärjev.

PARIZ, Francija, 18. aprila. — Politični izgnanci ter ljudje, ki se nekoga dne pededovat stovajset milijonov dolärjev, je bil narajši doma popravil stare kare in se splošno rad mešal med služabništvo. V takovzvanem visokem družbi ni zaznalo, da sta mu oče in mati dočeli več bogatih in lepih novestev, saj zbirati bi mu bilo treba.

Mnogi med njimi so prejšnji plemeči ruskega dvora, ki so bili vajeni živeti v izobilju in eleganci, ter so sedaj pahnjeni na rob bede in revščine. Nekako dvajset tisoč je prejšnjih vojakov, ki so se borili pod generalom Wranglom proti ruskemu armadi.

Zadnji dogodki v Rusiji so razplameli carski patriotizem teh ljudi do najvišje stopnje. Važen del pri tem igra tudi skrivnostni način, kako je izginil general Kutjepov, ruski monarhistični vojaški voditelj. Izzelin je iz srca Pariza.

Ti Rusi so hvaležni za gostoljubnost Francije ter žive skrajno mlajšino. Njihов voditelji se izogibajo proti-sovjetskim demonstracijam. Njihov razpoloženje pa je izraženo v pisnu katerega je napisal general Gulevici, prejšnji načelnik ruskega generalnega štaba in katerega je podpisalo več kot 11.000 pristašev. V pisu se glasi:

General Kutjepov je padel kot žrtev boljševiškega terorizma na gostoljubnih tleh Francije. Njega je izbral potokoj veliki knez Nikolaj za svojega naslednika in gojil je upanje, da bo Rusija konečno oproščena.

Ta zločin so izvršili agenti redne internacionale. Ti sovražniki vse civilizacije so vzbudili upravičeno ogroženost vseh patriotskih Rusov.

Rusi, ki so učili temu režimu zločina in smrti, izjavljajo svojero v resnico Rusiju, v Rusijo od včeraj in v bodočnost Rusije ter plemenite Francije. Izgnanci so dobili dela v Franciji. Dostil jih je taksislerjer. Peklicite lahko pravega prnika in sprejeti bo napitnega enega franka ali dveh.

Ti drugi so sprejeli službo v tvojnkah. Drugi delajo kot navadni delavci ali na formah. Številni so izvrstni natakarji, in najti jih je mogoče v vseh možnih restavrantih.

Beloruska armada je sicer razpršena, a ne prenehala obstajati. Tukaj v Franciji, ima svojo načelnik, svojo organizacijo ter disciplino. Glavno organizacijo vodi sedanji general Miller, prejšnji pribosilnik Kutjepova.

Pred včerajem je izbruhnilo v Združenih državah zastrupljenje, ki je doseglo vrhunec. Včeraj pa je bila v New Jersey izbruhnila zastrupljenja, ki so dosegla vrhunec.

Čeprav je bila včerajna zastrupljenja v Združenih državah, pa je včeraj v Franciji izbruhnilo zastrupljenje, ki je doseglo vrhunec.

Čeprav je bila včerajna zastrupljenja v Združenih državah, pa je včeraj v Franciji izbruhnilo zastrupljenje, ki je doseglo vrhunec.

Čeprav je bila včerajna zastrupljenja v Združenih državah, pa je včeraj v Franciji izbruhnilo zastrupljenje, ki je doseglo vrhunec.

Čeprav je bila včerajna zastrupljenja v Združenih državah, pa je včeraj v Franciji izbruhnilo zastrupljenje, ki je doseglo vrhunec.

Čeprav je bila včerajna zastrupljenja v Združenih državah, pa je včeraj v Franciji izbruhnilo zastrupljenje, ki je doseglo vrhunec.

Čeprav je bila včerajna zastrupljenja v Združenih državah, pa je včeraj v Franciji izbruhnilo zastrupljenje, ki je doseglo vrhunec.

FRANCIJA ŠČITI SOVRAŽNIKE BOLJŠEVIKOV

Razpršeni ostanki carjevih pristašev pričakujejo v Franciji dneva, ko bodo boljševiki poraženi.

JERSEY CITY, N. J., 18. aprila. — Včeraj zvezcer je nad tukajšnjim mestom, današči čas, kralj petnajstih aeroplana ter očvidno skusal na kamernem primernem kraju pristati.

Pri tem je zadel v žicevje z izredno visoko električno napetostjo ter treščil ob tla.

Razen pilot Salwaya so se nahajali v aeroplantu trije potniki, med njimi francoski grof Vaulx, ki je nahajjal na ameriškem irskeškem potovanju.

Dostil neared se je pripeljal, a število smrtnih slučajev ne presegajo dvajset.

Več žensk in otrok je bilo poškodovani na otoku Aegina, šestnajstih in jih južnozapadno od Atene.

Atene, ki se nahajajo v bližini srednje vremeni, so občutile več močnih potresnih suncov.

Pribivalci Korintia, ki se bodo ponovite zadnjih potresov, je naredano z paniko.

Na Grškem se kazalo, da se ne morejo dočakati potresov, ki pa ponavadi ne povzročijo večje škode.

**BACIL GOBAVOSTI
IZOLIRAN**

MEXICO CITY, Meh

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENEC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Zgaga, President
Lou's Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celo leto velja list na Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četr leta	Za pol leta	\$3.50
Subscription Yearly \$6.00.		

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovati po Money Order. Pri spremembah kraja naravnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče razberi, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Checina 3378

PROHIBICIJA V NOVEMBRU

Pri jesenskih volitvah, ko bo izvoljenih petintrideset senatorjev ter vsa zbornica, bodo igrale naslednje stvari najvažnejšo vlogo: prohibicija, tarif, odpomoč za farmarje in nezaposlenost.

Na zapadu in na Jugu vlada veliko nezadovoljstvo, ker viada ni ostala zvesta svoji obljudbi ter ni storila za farmerje skoro nicesar.

Prohibicija bo odločilni faktor pri volitvih nekaterih senatorjev in stenilnih poslancev.

Poslanik Dwight W. Morrow, kandidat v državi New Jersey bo najbrž nastopil proti prohibiciji, dasiravno se ni objavil svojega namena.

Nasprotoval mu bo bivši senator Joseph W. Frelinghuysen, ki je bil svoječasno suhač.

Prohibicija je bila v državi New Jersey vedno zelo važno vprašanje.

William M. Butler, bivši republikanski narodni čelnik in bivši senator, se bo v Massachusetts zavzemal za sušo, dasi je države na glasu kot nasprotnica prohibicije. Proti njemu bo kandidiral neki nokri demokrat.

V Montani se bo potezel proti senatorju Thomasu J. Walshu za nominacijo Bruce Kremer, član demokratskega naravnega komiteja ter velik zagovornik mokrite.

Narodu se bo nudila prilika, da odpravi potom pri mernih mož oziroma zastopnikov nezmošne razmere, ki so zavladale v deželi.

Za primer vzenimo ugotovilo generalnega pravdnika Mitchell, ki je reklo, da se je število kaznencev v državnih zavodih povečalo tukom zadnjih devetih mesecov z 6.277.

Pretežna večina med njimi mora sedeti za stran kaznjenja suhaških postav oziroma določb.

Senathemu judicijarnemu komiteju je reklo, da bi bilo nevarno usvarjati nove postave oziroma poosrtiti obstoječe, ker bi bilo sicer potrebno popolnomu izpremeniti sedanji sistem kaznilnic.

Suhačem se nudi čedna patriotska naloga. Na delo naj se podajo in naj neveje ječe grade. Ta posel bi najbrž vršili z največjim veseljem.

Tekom zadnjih devetih mesecov je bilo 6.277 novih kaznencev, tekom prihodnjih šestih mesecov jih bo 6.277 več, tekom nadaljnih devetih mesecov — in tako naprej v nadogled.

Ako se bodo resno lotili izvedbe osemnajstega aznenimenta in Volsteadove postave, bo kmalu polovica prebivalstva zaposlena z gradnjo novih jec, v katerih se bo pokorila za svoje grehe druga polovica prebivalstva.

Francoska sodba o zunanjji politiki Jugoslavije.

Mednarodna diplomatska revija ki izhaja v Parizu dvakrat na mesec, da povesta celo stran politiki jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Marinkovića. Članek podpira, da je glede na to, ker je dr. Marinković ostal na mestu ministrskega zadev v vladu od 6. januarja 1929, upravljeno mizijsko, da znanje politika Jugoslavije ne bo zapustila tradicionalna poti zadevanja in zboljšanja z vsemi državami, zlasti pa s sosedmi. V aprilu leta 1929 je dr. Marinković predstavil zaključki kakih stope, konvencij, pakrov in pravnih. Nádalje navaja najznačilenje pakete, ki dokončuje, da je dr. Marinković storil vse za čim večjo utrditev miru. Glede na balkanski narode piše revija, da je počasni dr. Marinković kot človek, ki najbolje znamen pomen načela — "velikan balkanskim narodom", ki ga je pozivil kot osnovno jamstvo za boljše prijateljstvo. Reketev bo-

Iz Slovenije.

Zopet strašne posledice alkohola.

Nikjer drugje na Slovenskem ni tako prijavljeno sredstvo v fantovskih rokah kakor na Ptujskem polju in sploh v ptujskem okraju. Nikjer druge pa tudi ne pride do takih prstev, lahko in težkih telesnih poskoda ter ubojstev zaradi praznega "aufiska". Na zatočni klogi so sedeli: dne 19. marca leta 1929 v Polencih pri Ptaju rojeni hlapec Franc Sumenjak, dne 22. septembra leta 1919 istotan rojeni posestniški sin Janez Leščar in dne 22. oktobra leta 1909 zeton posestniški sin Janez Jančekovič od istot.

Dogodek se je odigral takole: Sumenjak, Leščar in Jančekovič so na večer v nedeljo 27. oktobra lanskoga leta precej vinjeni ležali na občinskem pašniku v Polencih. Bili so očvidno bojevito razpoloženi, kajti so sta po 20. uri prišla mimo posestnik Martin Arnuš in njegova žena Ana, ki sta se vratali iz svojega vinograda in od tače, pri kateri sta bila na obisku, so ju na mirem pozdravili. Tako pa je došlo do pljuč in celo v srečo. Smrt je sledila notranje izkravljivite nastopila takoj.

Po razsodbi smrti ni mogel priti do jasnega sklepa, kdo je Arnuš prizadel obe smrtni rani, upoštevajoč razne okoliščine in mladost dveh obdolžencev pa je obsojen: Franc Sumenjak pa v 21. letu leta strogga zapora, Janeza Jančekoviča na 2 leti strogga zapora in Janeza Leščarja s triletnim pogojnim rokom na 3 mesece strogga zapora. Pokojnikovi ženi morajo skupno povrniti 1077 Din za pogreb in 380 Din za zdravljenje in izgubo zaslužka.

Najbolj obsežna organizacija v stavbenih strokah je ona, tesarjev in mizarjev (United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America), ki ima 376.400 članov, organizacija zidarjev (Bricklayers' Masons' and Plasterers' of Painters, Decorators and Paperhangers in America), imata vsaka po 125.000 članov. Vse unije stavbenih strok imajo skupaj 1.090.800 članov.

Organizirani prometni delavec je 1.056.229. Ti spadajo k 23 raznimi organizacijam, izmed katerih je največja organizacija železničarjev (Conductors, Railroad Trainmen) z članstvom 184.000.

V rudarskih in petrojških industrijah je 431.000 organiziranih delavcev. Od teh kar 450.000 spada v organizacijo rudarjev (United Mine Workers of America). Leta 1928 je bila ustanovljena neka nedavnina rudarska organizacija (National Mines Union), ali ni očitno se pridobeno, koliko članov ima.

V obdobjini industrijske se je v nasprostvu proti International Ladies' Garment Workers' Union in International Fur Workers' Union pojavila druga organizacija pod imenom Nedie Trade Workers' Industrial Union. To po navadi označujejo kot "levekrilno" (left wing) organizacijo in njen namen je vključiti vse delavce v industriji blaćil. Nevečtristi te organizacije, članstvo pa v običajnih strok znaša približno 386.000.

Sličen razvor se je pojavil med organizacijami, ki zajemajo delavcev tekstilne industrije. American Federation of Textile Operatives" temu je nekoliko let "United Textile Workers", unija ameriške delavske federacije v tekstilni industriji. Imamo pet unij v tej industriji s skupnim članstvom 55.300.

Izmed drugih organizacij, navedenih kot "national trade-unions", so organizacija mašinistov (International Association of Machinists), ki ima 137.000 članov, organizacija tiskarjev (International Typographical Union) z 77.000, brivcev (Barbers' International Union)

Pred kratkim so se vrstile v bližini oziroma nad San Franciscem vaje z vojaškimi zrakoplovji. V listih sem čital, da bi bilo unico vse mesto, ce bi metali zrakoplovi prave bombe. Oddalč so se videli vojaški zrakoplovi kot tropa kootic. Na eni strani pridružujejo mire, na drugi strani se pa pripravljajo nad vojno. Da, tak je svet. Nobena, še tako velika skušnja, ga ne izna.

Pozdrav! Matija Pogorelc.

S sekiro v roki na sodišče.

Na okrajnem sodišču v Novi Gradiški veje se že dne odigral razčudljiv prizor. Kmetu Adamu Osojčiu iz Ljupine, bivšemu določevalcu, so pedavno na dražbi prodali zadolženo posrbo. Osojči je bil prepričan, da se mu je godila krivica in da je to samo krvida sodnikov. Teči je odšel s sekiro v roki v Novo Gradiško z namenom obravnecati s sodnikom. Okoli 11. je bil pri svojem odvjetniku dr. Cupoviću in ga je vprašal za navet. Odvetnik mu je dejal, da je bila dražba pravilna in

dočnosti balkanskih narodov je po njegovih redavnih izjavi v potrebi, da se priznajo v eno združenico vseh balkanskih narodov na temelju enakopravnosti. Balkanski narodi morajo vedeti, da bodo ali vsi skupaj svobodni ali pa nihče od njih ne bo svoboden. Dr. Marinković ne žodi politike prestiža, ampak politiko realnosti tukoj na Balkanu, kar tudi izven Balkana. Kar se tice Lige narodov, je dr. Marinković eden izmed najbolj navdušenih njenih zagovornikov. Pri tem ne kaže pretirane optimizma, vendar pa je globoko prepričan, da ce v teku razvoja Lige narodov postati dočesni svoje smotre. Dr. Marinković ne zatajuje interesov svoje države in ne zahteva od drugih narodov, da bi doprinale k žrtvam. Nádalje navaja najznačilenje pakete, ki dokončuje, da je dr. Marinković storil vse za čim večjo utrditev miru. Glede na balkanski narode piše revija, da je počasni dr. Marinković kot človek, ki najbolje znamen pomen načela — "velikan balkanskim narodom", ki ga je pozivil kot osnovno jamstvo za boljše prijateljstvo. Reketev bo-

dočnosti balkanskih narodov je po njegovih redavnih izjavi v potrebi, da se priznajo v eno združenico vseh balkanskih narodov na temelju enakopravnosti. Balkanski narodi morajo vedeti, da bodo ali vsi skupaj svobodni ali pa nihče od njih ne bo svoboden. Dr. Marinković ne žodi politike prestiža, ampak politiko realnosti tukoj na Balkanu, kar tudi izven Balkana. Kar se tice Lige narodov, je dr. Marinković eden izmed najbolj navdušenih njenih zagovornikov. Pri tem ne kaže pretirane optimizma, vendar pa je globoko prepričan, da ce v teku razvoja Lige narodov postati dočesni svoje smotre. Dr. Marinković ne zatajuje interesov svoje države in ne zahteva od drugih narodov, da bi doprinale k žrtvam. Nádalje navaja najznačilenje pakete, ki dokončuje, da je dr. Marinković storil vse za čim večjo utrditev miru. Glede na balkanski narode piše revija, da je počasni dr. Marinković kot človek, ki najbolje znamen pomen načela — "velikan balkanskim narodom", ki ga je pozivil kot osnovno jamstvo za boljše prijateljstvo. Reketev bo-

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

ČLANSTVO AMERIŠKIH DELAVSKIH ORGANIZACIJ

Zvezni urad za delavske statistike v svoji zadnji izdaji "Handbook of American Trade-Unions", ki je pripravljen med Arnušem in francosko trojico, ki je kmalu na to navala nani s koli in noči. Janez Leščar je udaril Arnuša s kolom po glavi, ostala dva, Sumenjak in Jančekovič, pa sta se ga lotila z noži. Arnuš je dobil dva globoka udobjala in pravilno vrat v breskvo. Na zatočni klogi so sedeli: dne 19. marca leta 1929 v Polencih pri Ptaju rojeni hlapec Franc Sumenjak, dne 22. septembra leta 1919 istotan rojeni posestniški sin Janez Leščar in dne 22. oktobra leta 1909 zeton posestniški sin Janez Jančekovič od istot.

Skupno članstvo vseh unij, tolliko enih pod American Federation of Labor, kolikor oni izven nje, je na 112.272 manj kot leta 1926. V tem letu je bilo 4.433.423 organiziranih delavcev napram 4.331.251 v letu 1929. Kar pa se tiče samih unij v ameriški delavski federaciji, te počakuje večje članstvo, namesto za 126.430 vec članov. To je zlasti v tem, ker se je organizacija železničarjev in parniških pisarnarstev (Brotherhood of Railways and Steamship Clerks) zopet združila s Federacijo.

Po zadnjih podatkih je 146 organizacij vseh narodov, ki je pripravljeno smrtni ran, upoštevajoč razne okoliščine in mladost dveh obdolžencev pa je obsojen: Franc Sumenjak pa v 21. letu leta strogga zapora, Janeza Jančekoviča na 2 leti strogga zapora in Janeza Leščarja s triletnim pogojnim rokom na 3 mesece strogga zapora. Osojči je zacet drevati in iskal je soninke po drugih sobah. Na sodišču je nastala pravljata panika, vse je bježalo iz poslopja. O podivljanim kmetu so bili se pravočasno obveščeno orožniki. Da orožniki sta s pustkami v rokah pozvala Osojča, naj se uča, toda mož ni hotel odložiti sekire. Orožnika sta se mu predvino približala, ga spretno naskočila ter podrla na tla. Vzela sta mu sekiro in nato zvezne nega prepeljala v zapor, kjer se je kmalu umrili.

Najbolj obsežna organizacija v stavbenih strokah je ona, tesarjev in mizarjev (United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America), ki ima 376.400 članov, organizacija zidarjev (Bricklayers' Masons' and Plasterers' of Painters, Decorators and Paperhangers in America), imata vsaka po 125.000 članov. Vse unije stavbenih strok imajo skupaj 1.090.800 članov.

Organizirani prometni delavec je 1.056.229. Ti spadajo k 23 raznimi organizacijam, izmed katerih je največja organizacija železničarjev (Conductors, Railroad Trainmen) z članstvom 184.000.

V rudarskih in petrojških industrijah je 431.000 organiziranih delavcev. Od teh kar 450.000 spada v organizacijo rudarjev (United Mine Workers of America). Leta 1928 je bila ustanovljena neka nedavnina rudarska organizacija (National Mines Union), ali ni očitno se pridobeno, koliko članov ima.

Organizirani prometni delavec je 1.056.229. Ti spadajo k 23 raznimi organizacijam, izmed katerih je največja organizacija železničarjev (Conductors, Railroad Trainmen) z članstvom 184.000.

V obdobjini industrijske se je v nasprostvu proti International Ladies' Garment Workers' Union in International Fur Workers' Union pojavila druga organizacija pod imenom Nedie Trade Workers' Industrial Union. To po navadi označujejo kot "levekrilno" (left wing) organizacijo in njen namen je vključiti vse delavce v industriji blaćil. Nevečtristi te organizacije, članstvo pa v običajnih strok znaša približno 386.000.

Sličen razvor se je pojavil med organizacijami, ki zajemajo delavcev tekstilne industrije. American Federation of Textile Operatives" temu je nekoliko let "United Textile Workers", unija ameriške delavske federacije v tekstilni industriji. Imamo pet unij v tej industriji s skupnim članstvom 55.300.

Izmed drugih organizacij, navedenih kot "national trade-unions", so organizacija mašinistov (International Association of Machinists), ki ima 137.000 članov, organizacija tiskarjev (International Typographical Union) z 77.000, brivcev (Barbers' International Union)

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

12

(Nadaljevanje)

RAZUM PRI ŽIVALIH

Malo je takoj napetega čliva, kar je duhovita nova knjiga angleškega majorja H. W. Hingstona, ki je zbral svoja delgoletna opazovanja po vseh delih sveta v razpravi "Problemi žagona in razumu". Znanstveni krogi so izkazali veliko zanimanje avtorjem zaključkom, da tudi naše etatne bo nedvomno zanimala porazna slika "velikanski vojski južnoameriških razbojniških naravnih", ki je odrinila, da bi osvojila nove kraje.

"Prejsem sem sam opazil", pripoveduje avtor, "ki je bil takrat v republiki Nicaragui" razburjen, če je najboljši pred miliion let, ko se ni bilo človeka na zemlji. A drugače velja ena in ista postava za vsako življenje: žival in človek enako sledijo podobovama razumu, nasploheno izkušnji.

Tako približno se glasi Hingstova temeljna misel, ki jo razširja na stari skalne zmajline potese "nagonstega obmazanja". Prvo je dovršeno in se točno skladja s svojim namenom. Tako čele metalj svača jačeca na rastlini, katere isto bo jedla njegova gošenica. Mravije pa nekoč žuželke pred sovražnikom, ker jih "molžejo" in uživajo po njih izločeno sladko tekočino. Takšne žuželke-mlekarice živijo vedno po drevnih blizu miravljšč. Drugič je nagon neumitjen. Tako je opazoval avtor neštivilne milijone metuljev, ki so ubrali pot preko zasnežene Himalaje. Hington jim je sledil skoro 3000 m visoko in je ugotovil, da je poginilo veliko metuljev med lednim zimskim sklovjanjem. A novi tisoč metuljev so leteli vztrajno naprej, ne da bi misili na smrtno nevarnost. Tretjič odlikuje vsak nagon njegovim, vsakocetno enakorno ponavljaju. Njegova četrta in zadnja poteka je modrost. Tako povzroča, da nekatere ose umetno ohromijo pri gošenici, ečih život je mesnila za njih jačeca in lincike. Otrpla gošenica počasi žalostno pogine, da vzredi zarod svojih sovražnikov. Tu nagonstva modrost se ne zmeni za slučajne elementarne zaprake. Tako so cetele neke pomladi po nepotrebem se vetrnicem in se zelo zdaj se je pričel pravljiv. Gonjači so skrbno prebrskali silnemu gró in podili divizino edajale bolj visoko, dokler ni obvila na zadnji tenki vejl na strmejavila na tla. Potem so se mravije na teh polasti plena. Zopet so ga urno razkosale in ga predale svojim nosacem. V splošnem so kazali pregranjenci tako malo razuma, ker so se poškrli po levem lehku dostopnem prostorju. Samo nekaj pajkov je, učil smrti, ker so se obesili na dolge pravčevine in jim napadaci iz gromova niso mogli do živega.

Takaj je lahko jokala, kot se ji je ljubilo. Mrs. Sullivan je odšla ven in nikogar ni bilo v hiši, ki bi jo slišal:

"Ni pa se jokala dolgo, ko so se hrupno zapri vrata na koncu dvorišča ter so prihajali keraki proti sobi Mr. Flint. Z močnimi naporem se je zadržala, da je ostala popolnoma mirna."

Nekdo je potkal na vrata, s Jerico se ni odzvala. Tuje ni več potkal, temveč pritišnil na kljuko ter stopil noter.

"— Nikogar ni doma, — se je oglašil ženski glas.

"— Ali je nikogar notri? Zač mi je, — je rekla drugi glas, v katerem je spoznala Jerico jaka Miss Graham.

"— Boljše bi bilo za vas, da ne bi prišli semka, — je rekla prva govornica, v kateri je Jerico takoj spoznala Mrs. Ellis, isto doma, ki jo je tako prestrala ter razburila.

"— Prav nič mi ni žal, da sem prišla, — je rekla Emilija. — Vi me lahko pustite tukaj ter odidete k svoji sestri. Menem pa se bosta gotovo vrnila ali Mr. Flint ali pri mati deklica.

"— Ne sploh se vam, gospodična Emilija, da bi vas prevažali na okrog kot kos blaga. Že ste se prehiadili v mirel cerkvi ter se boste vnovič tudi tukaj.

"— O, ne, Mrs. Ellis. Zelo udobno je tukaj. Cerkev pa je zelo vlažna. Povedite me v naslonjat Tam bo zelo udobno.

"— Well, — je rekla Mrs. Ellis, — pa bom vsaj iekliko zakurila, predno odidem.

Energična ženska je takoj naložila nov tigri. Ko so pogorele prve trske, je odšla.

Kakorhtoto je Jerico vedela, da je ženska odsila, ne ni mogla več premagovati ter je vzlknila:

"— Ah, moja draga!

"— Ali si ti, Jerico? — je vzlknila Emilija.

"— Da, — je imela Jerico.

"— Pojd sem!

Jerico ni premisljala, pač pa planila proti Emiliji ter skrila svoje lice v naročje slepe dame ter priceva jokati. Vse njo no telo se je tredilo od razburjenja:

"— Kaj pa je s teboj? — je vprašala Emilija.

Jerico pa ni mogla odgovoriti. Emilija pa jo je prenehala izpraševati.

Konečno se je Jerico ponarila, in nazadnje jo je vprašala Emilija, ce se budi v solo:

"— Bila sem, — je odvrla Jerico ter dvignila glavo, — a ne marjam nikdar več!

"— Zakaj pa ne?

"— Ker sovražni deklice, — je rekla Jerico.

"— Jerico, — je rekla Emilija, — ne reči tega! Ne smes sovražiti nikogar!

"— Ne, — je odvrla Emilija, — jaz ne sovražim nikogar!

"— Ali vam je kdo utoplil vašo mačico? — Ali je kdo imenoval vašega občeta starega umazanca? — je rekla Jerico. — Če bi vam kdo storil takega, vem, da bi ga sovražil!

"— Jerico, — je rekla Emilija slovesno, — ali ti nisem povodala pred per dnevi, da si zickna, da pa hočeš hitro dobra in da boš skušala biti?

"— Da, — je rekla Jerico.

"— Ce hočeš biti dobra, moraš odpusdati drugim.

Jerico ni odgovorila nicesar.

"— Ali ne želiš, da bi ti Bog odpustil ter te ljubil?

"— Bog, ki živi v nbesih in ki je ustvaril zvezde? — je rekla Jerico.

"— Da.

"— Ali ne bo ljubil ter me pustil v nbesa?

"— Da, če bo skusal biti dobra ter ljubila vsakega!

"— Miss Emilija, — je rekla Jerico po kratkem razmišljanju, — jaz ne morem storiti tega in vseled tega domnevam, da ne bom mogla v nbesa!

Ravno takrat je pedla solza na čelo Jerice. Ozria se je zamisljeno v obrat Emilije ter rekla nato:

"— Draga, Miss Emilija, ali greste tijkaj?

"— Skušam.

"— Jaz bi rada kia z vami.

Emilija je redno n. govorila. Pustila je otroka, da le bil zaposlen s svojimi mislimi.

(Dalej prihodnjih.)

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TESEN

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročina posla. Na čakajte toraj, da se Vas omolim, temveč obnovite naročino ad direktno, ali pa pri enem sledčih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochschein

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte

Pueblo, Peter Culig, John Germ.

Frank Janesh, A. Saftic.

Salida, Louis Costello.

Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbien

Chicago, Joseph Bish, J. Bevčič.

Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.

Cicero, J. Fabian.

Joliet, A. Anzelic, Mary Bambič.

I. Zaletel, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spelich.

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Barborich.

Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovsek in

Joz Zelenec.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.

Kansas City, Frank Zagari.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.

Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Koba

Detroit, Frank Stular, Ant. Janciš.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. Peštan, Frank Puciš.

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Šekula.

Elyichi, Louis Gouze.

Gilbert, Louis Vessel.

Hibbing, John Povše.

Virginia, Frank Hrvatich.

Sheboygan, John Zorman.

West Allis, Frank Štok.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.

Rouenou, M. M. Panian

Washou, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternska.

Little Falls, Frank Mazia.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hill.

Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karlinger, Louis Rudman, Anton Simčič, Math. Slapnik.

Euclid, F. Bajt.

Girard, Anton Nagode.

Lorain, Louis Balant in J. Kunice.

Niles, Frank Kogovšek.

Warren, Mrs. F. Rachar.

Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambleridge, Frank Jakš.

Besemer, Louis Hribar.

Braddock, J. A. Germ.

Broughton, Anton Ipavec.

Claridge, A. Verina.

Conemaugh, J. Brezovec, V. Rovanšek.

Crafton, Fr. Machek.